

'מקומיות חזקה וחלשה' והקשר לביטחון מזון

ענבר שטוטמן, טל סבוראי, מידד קיסינגר

מפגש הפורום לתזונה בת קיימא 16.01.2018

□ **עיסוק מחודש בביטחון מזון לאור תחזיות לגידול אוכלוסייה ושינויי אקלים**

(Godfray et al. 2010; Vermeulen et al, 2012)

□ **עניין גובר של מדינות ביכולת להבטיח באופן עצמאי אספקת מזון לאור לחצים**

□ **סביבתיים ועלייה ומחירי המזון**
(Godfray et al. 2010; Clapp, 2015)

□ **המתח בין self-sufficiency ל-global market**
(Clapp, 2015)

85% ממדינות העולם אינן עצמאיות מבחינה תזונתית (Porkka, 2015)

□ **עיצוב מערכת מזון בנות קיימא**
(FAO, 2014; Pretty, 2008)

□ **צריכת מזון מקומי מוצגת כאסטרטגיה לקידום קיימות במערכת המזון וביטחון**

□ **מזון**
(Horst & Gaolach, 2014; Peters, 2009)

מזון מקומי כאסטרטגיה לקידום קיימות וביטחון מזון

3

□ מה זה מקומי? – הגדרה מעורפלת

אקולוגית: אזור בעל מאפיינים ביוטים וא-ביוטים ייחודיים לאזור

גיאוגרפית: (100 mile diet, national, bio-region)

כלכלית: מה הן גבולות המערכת הכלכלית, מיתוג (made in, שמפנייה, scotch מול Bourbon)

חברתית: (buy from your neighbor, self-grown, community gardens, urban agriculture)

(Martinez, 2010; Curtis, 2003)

□ ביקורת: ייצור מזון באופן מקומי אינו בהכרח בר קיימא (Cowell &

Parkinson, 2003; Saunders & Barber, 2008)

פיתוח 'גישת המקומיות החזקה והחלשה' לניתוח עצמאות תזונתית וביטחון מזון במערכות מזון מקומיות

1

קיימות חזקה	קיימות חלשה
Herman Daly, Robert Costanza	Robert Solow, John Hartwick
ההון הטבעי הוא מרכיב חיוני ובסיסי ולכן בעל חשיבות עליונה	ניתן להחליף את סוגי ההון הטבעי, האנושי והון שנוצר בידי האדם אחד בשני
השקעה בהון אנושי והון שנוצר בידי האדם אך לא במחיר פגיעה כמות ואיכות ההון הטבעי	הון שנוצר על ידי בני אדם יכול לשמש כפיצוי ולהחליף הון טבעי

ניתוח רב-שנתי של מערכת המזון הישראלית

2

מקומיות חזקה וחלשה

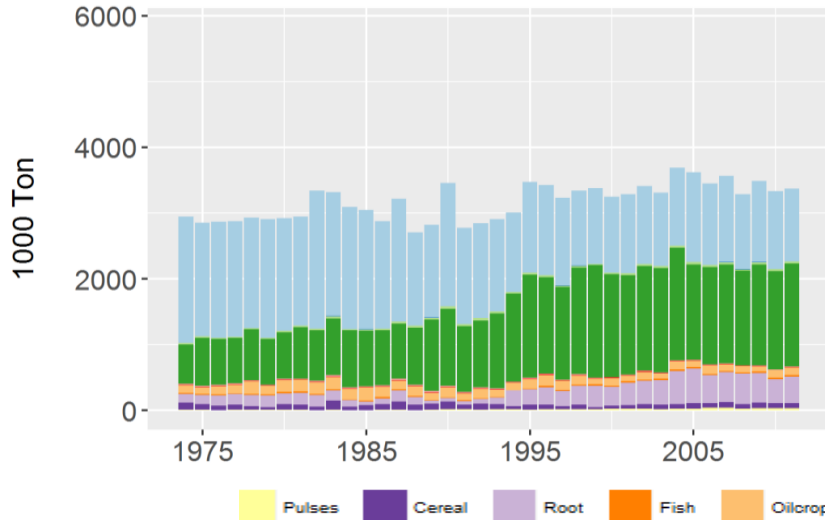
מקומיות חזקה	מקומיות חלשה	
X	X	ייצוא תוצרת מקומית
X	X	ייבוא מוצרי מזון בתצורה סופית
X	V	ייבוא מוצרי הזנה לבע"ח
הייצור המקומי מיועד לכלל השימושים	ללא שינוי	ייצור מקומי
שימור העדפות תזונה וביקושים	שימור העדפות תזונה וביקושים	העדפת צרכנים
כולל	כולל	היקף המערכת

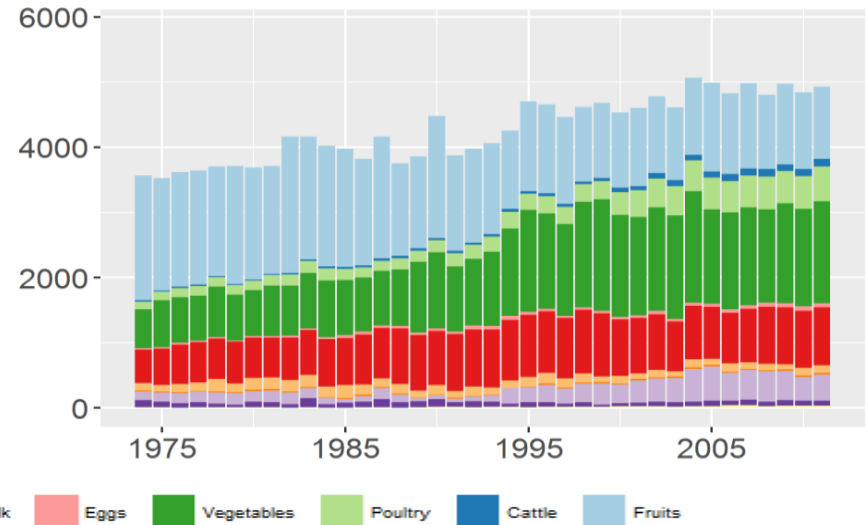
זמינות מזון מקומית כוללת

7

Strong locality

Weak locality

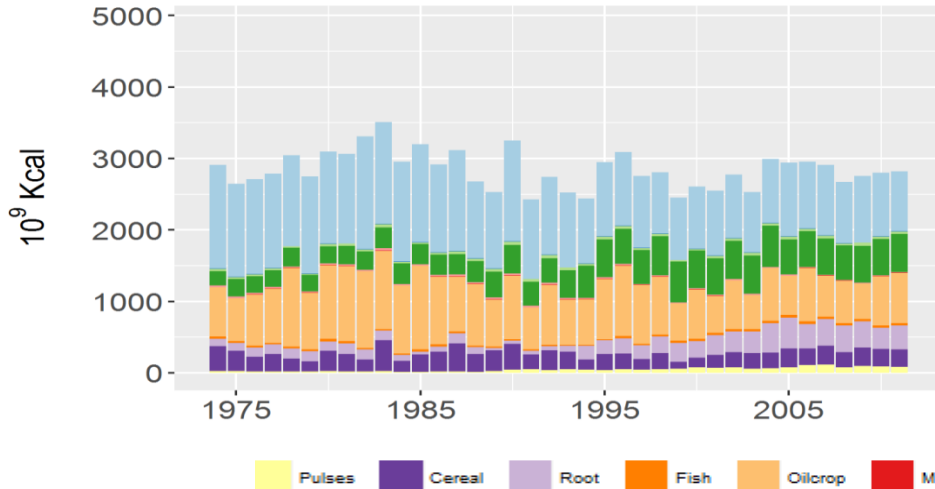

בגישת המקומיות החזקה אספקת המזון הממוצעת לשנה – קטנה ב- 24%

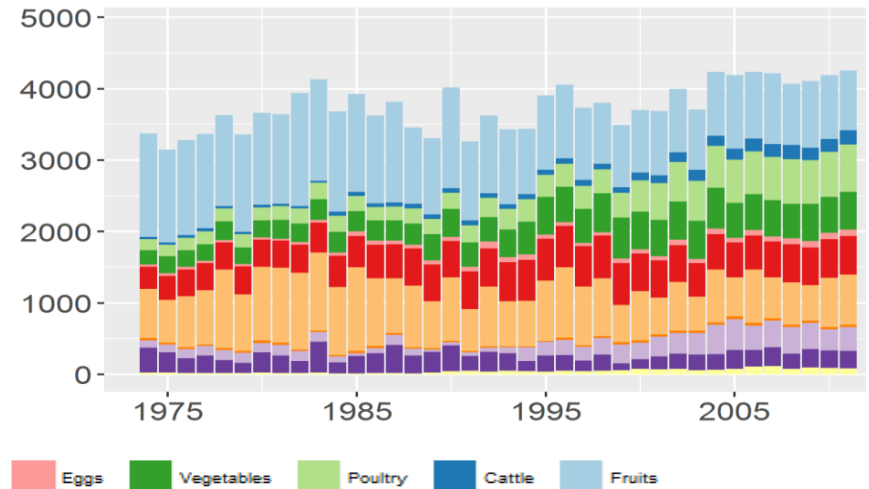
זמינות קלורית מקומית כוללת

8

Strong locality

Weak locality

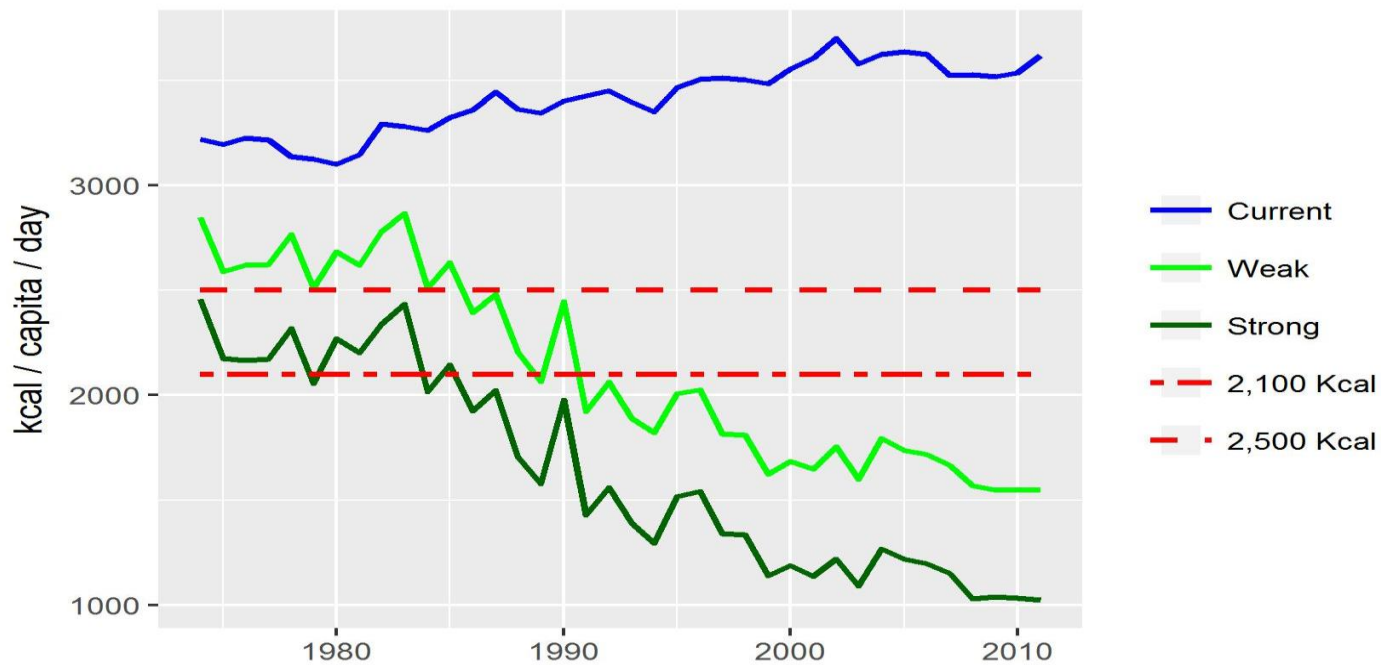

בשנת 2011, גישת המקומיות החלשה מספקת 33% יותר קלוריות מאשר גישת המקומיות החזקה

זמינות קלורית לנפש

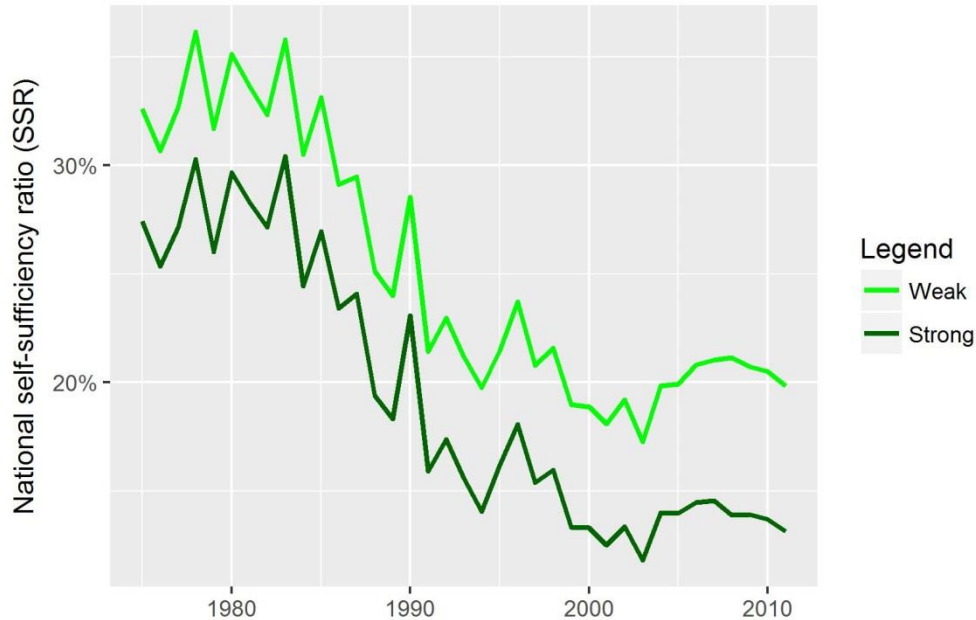
9

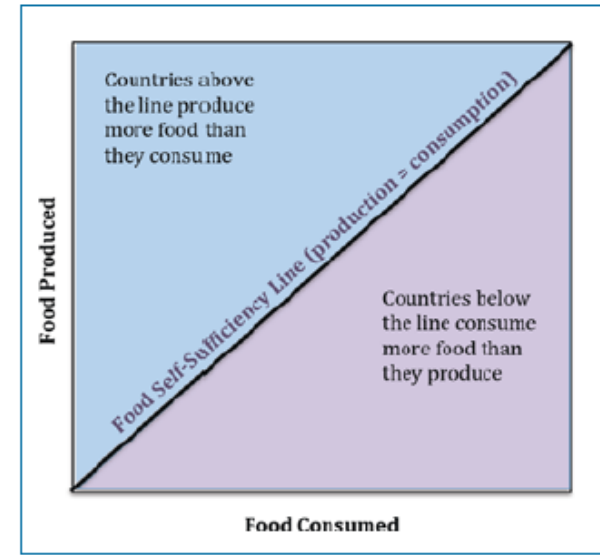
Self sufficiency

10

רמת העצמאות התזונתית בישראל לאורך השנים

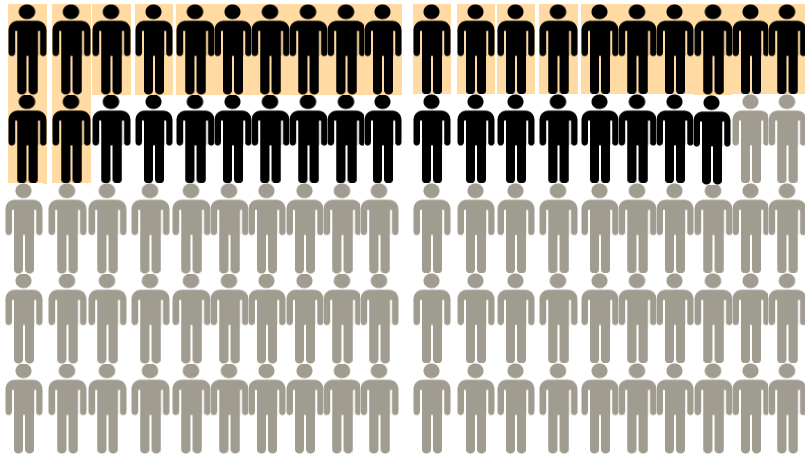
$$SSR = 100 * \frac{Production}{Production + Import - Export}$$

Source : Clapp, 2015

כושר נשיאה (Carrying Capacity)

מקומיות חזקה

Kcal 3,619
לאדם ליום

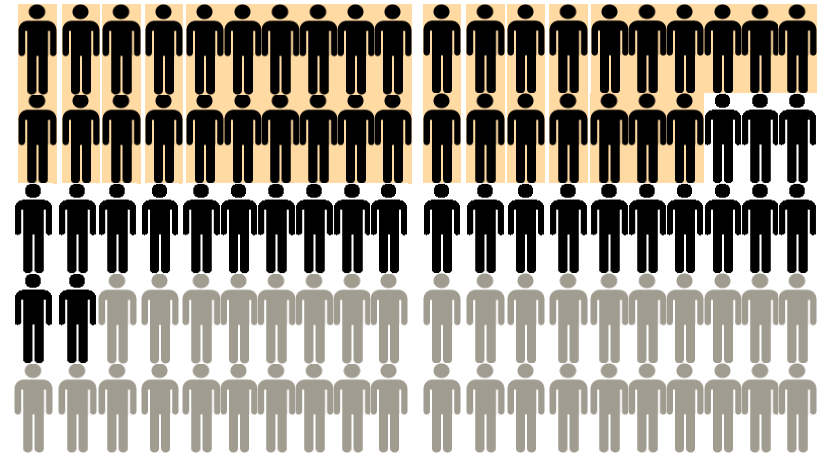
22%

kcal 2,150
לאדם ליום

38%

מקומיות חלשה

Kcal 3,619
לאדם ליום

37%

Kcal 2,150
לאדם ליום

62%

- אספקת המזון היא חלק ממערכת גלובלית המורכבת ממערכות מקומיות
- שימוש במושגים מעולם הקיימות מאפשר ניתוח מורכב ומערכתי של הקשרים, המרכיבים וההתנהגות של המערכת.
- לתשומות מיובאות יש השפעה משמעותית על יכולת ההסתכמות העצמית (מבחינה תזונתית, מבחינה סביבתית)
- עצמאות תזונתית המבוססת על מקורות מקומיים תדרוש שינוי משמעותי בדפוסי צריכה ובעיצוב המשק החקלאי
- האם בהכרח יותר סביבתי? (לחץ על משאבים קיימים, פליטות, סביבות אחרות...)
- צורך בהרחבת הניתוח

Thank You

shtutmin@post.bgu.ac.il

inbar.shtutman@gmail.com

Sustainability and Environmental policy lab @ BGU:

<http://in.bgu.ac.il/humsos/geoglab/Pages/index.aspx>